

Còmplices i conspiradors

La correspondència entre Pla i Vicens Vives es presenta avui a Palafrugell

Alfons Quintà va amenaçar Pla de denunciar-lo pel contacte que mantenia a l'exili amb Tarradellas

En l'última carta que l'historiador Jaume Vicens Vives va adreçar a l'escriptor Josep Pla, poc abans que el sorprengués la mort, li escrivia: "Continuo creient que, malgrat els signes externs, l'hora de les decisions s'apropa." Era el 15 d'abril de 1960, i no hi havia dubte entre aquests dos homes que feia una dècada que es cartejaven que el tema al qual es referien era "com treballar pel futur de Catalunya des de les entranyes de l'Espanya franquista", tal com observa l'editor de L'hora de les decisions (Destino), el volum que reuneix les cartes que es van enviar entre 1950 i 1960. El redreçament del país és una obsessió tan persistent, que les missives adopten sovint el to de la conspiració, en especial quan hi refereixen els seus contactes, junt amb Manuel Ortínez, amb el president a l'exili, Josep Tarradellas, i el seu paper de mediació acaba sent objecte de xantatge per un espia inesperat: Alfons Quintà, el jove fill del xofer de Pla, que amenaça l'escriptor, en un document fins ara inèdit, de donar compte de les seves maquinacions i trobades amb Tarradellas (de les quals diu tenir "constància fotogràfica") al cap de la brigada política social de Barcelona. Avui l'episodi té un aire de neorealisme italià, amb un pare fastiguejat de la ineptitud del fill, que "fa el vago per Girona, sense el menor sentit de responsabilitat", com el descriu Vicens Vives, i un fill que es val de la mesquinesa de l'època per als seus insignificants propòsits. Però és una de les anècdotes més sucoses que treuen a la llum aquestes cartes, conservades a la Universitat de Girona.

El llibre el presenten avui a la Fundació Pla de Palafrugell (19 h) el filòleg gironí Guillem Molla, que ha tingut cura de l'edició; l'historiador Joaquim Nadal, autor del pròleg; el director de la Càtedra Josep Pla, Xavier Pla, i l'editor Jordi Cornudella, en representació d'Edicions 62. A banda de les cartes entre els dos corresponents (un total de 56), a les quals se n'hi afegeixen d'altres de l'editor Josep M. Cruzet, Florentino Pérez Embid o el fidel xofer Josep Quintà que ajuden a comprendre el context, s'hi recullen en apèndix tres documents inèdits de Vicens Vives, una sèrie d'articles que es van dedicar l'un a l'altre, el famós informe de Pla sobre Tarradellas, un plec de dedicatòries, i l'enquesta sobre Vicens a mig respondre que Narcís-Jordi Aragó, com a director de Presència, va enviar a Pla l'abril de 1970 i en la qual l'escriptor afirma que troba la cultura del país "horripilant i espantosa".

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 28-06-2019, Pàgina 45

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1627701-complices-i-conspiradors.html>